

Raport z konsultacji społecznych
przeprowadzonych w ramach
prac nad Planem Rozwoju
Turystyki dla subregionu Trójkąta
turystycznego Kazimierz Dolny –
Nałęczów – Puławy

Projekt współfinansowany przez Szwajcarię
w ramach szwajcarskiego programu współpracy
z nowymi krajami członkowskimi Unii Europejskiej

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Konfederacja Szwajcarska

Projekt: ***EUROszansa dla Lubelszczyzny – budowanie konsensusu społecznego na rzecz zrównoważonego rozwoju subregionu w krajobrazie kulturowym trójkąta turystycznego: Nałęczów – Puławy – Kazimierz Dolny***

EUROchance project for the Lublin Region - building a social consensus to promote sustainable development of the "tourist triangle": Nałęczów - Puławy - Kazimierz Dolny

Partnerzy: **Powiat Puławski (Lider), Lokalna Grupa Działania "Zielony Pierścień" w Nałęczowie, Lubelski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Końskowoli, Lubelski Ośrodek Samopomocy**

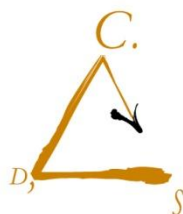
**Zespół konsultantów Centrum Doradztwa Strategicznego s.c.
zaangażowanych w prace nad Planem Rozwoju Turystyki:**

Dagmara Bieńkowska

Justyna Szymańska

Cezary Ulański

Jakub Żywiec

Centrum Doradztwa Strategicznego

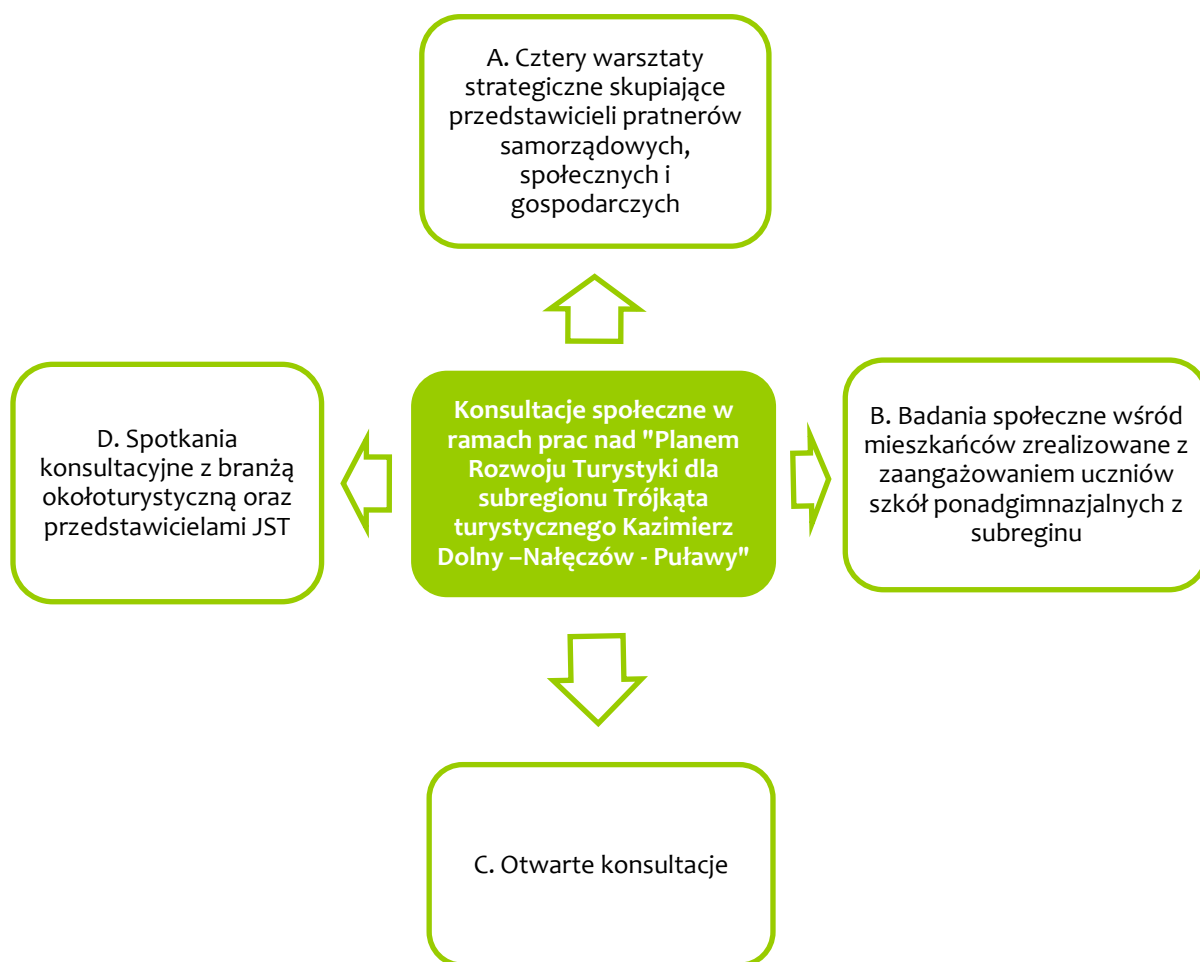
Wprowadzenie

Niniejszy raport stanowi podsumowanie procesu konsultacji społecznych, który prowadzony był w sposób stały, towarzysząc pracom nad opracowaniem „Planu Rozwoju Turystyki dla subregionu Trójkąta turystycznego Kazimierz Dolny – Nałęczów – Puławy”. Zgodnie z przyjętymi założeniami wyjściowymi procesu W raporcie uwzględniono informacje dotyczące zastosowanych metod konsultacji (wykorzystanych w celu uzyskania opinii i propozycji społecznych związanych z konstrukcją dokumentu PRT) oraz merytorycznego zakresu i efektów prac konsultacyjnych.

Raport stanowi dokument uzupełniający do „Planu Rozwoju Turystyki dla subregionu Trójkąta turystycznego Kazimierz Dolny – Nałęczów – Puławy” i tak też powinien być odczytywany.

1. Wykorzystane w pracach nad PRT metody i formy konsultacji społecznych

W ramach prac związanych z opracowaniem dokumentu „Planu Rozwoju Turystyki dla subregionu Trójkąta turystycznego Kazimierz Dolny – Nałęczów – Puławy” uwzględniono cztery główne formy zaangażowania mieszkańców subregionu w planowanie kierunków rozwoju turystycznego. Formy te były następujące:

A. Warsztaty strategiczne

W ramach prac nad „Planem Rozwoju Turystyki dla subregionu Trójkąta turystycznego Kazimierz Dolny – Nałęczów – Puławy” odbyły się cztery spotkania:

- I warsztat strategiczny, 31 maja 2012 r. – jego celem było: określenie wyjściowych założeń dla Planu Rozwoju Turystyki, wypracowanie wizji turystycznej subregionu i jego misji (przygotowanej w modelu czteroelementowej misji Ashridge);
- II warsztat strategiczny, 14 czerwca 2012 r. – jego celem było: zidentyfikowanie tendencji i trendów w turystyce; określenie kluczowych problemów strategicznych dla domen oraz strategiczna analiza zasobów turystycznych subregionu;

- III warsztat strategiczny, 26-27 czerwca 2012 r. – jego celem było: określenie priorytetowych kierunków rozwoju turystyki w subregionie wraz z określeniem grup klientów i rynków docelowych oraz zdefiniowanie celów strategicznych i zadań do realizacji (w tym produktów turystycznych);
- IV warsztat strategiczny, 23 lipca 2012 r. – jego celem było: określenie kluczowych podmiotów, instytucji, osób dla powodzenia produktów turystycznych, wybór zadań flagowych dla Planu Rozwoju Turystyki, określenie zasad działania systemu monitoringu.

W każdym z warsztatów uczestniczyła grupa kilkudziesięciu osób reprezentujących szeroki przekrój lokalnych i ponadlokalnych instytucji i organizacji zainteresowanych dyskusją nad rozwojem turystyki w subregionie. Formuła warsztatów miała charakter otwarty i każda osoba, która zgłosiła chęć uczestnictwa, mogła wziąć udział w tego rodzaju spotkaniu. Na spotkaniach prowadzonych przez moderatorów z Centrum Doradztwa Strategicznego (koordynującego proces powstawania dokumentu PRT) wykorzystywany był szereg metod treningowych takich jak: technika grupy nominalnej¹, dyskusja moderowana, mini wykłady z użyciem prezentacji multimedialnej, techniki kreatywne, głosowanie wielokrotne czy prace z formularzem (kwestionariuszem).

B. Badania społeczne

Kolejna wykorzystana w procesie prac nad „Planem Rozwoju Turystyki dla subregionu Trójkąta turystycznego Kazimierz Dolny –Nałęczów – Puławy” forma prowadzenia konsultacji społecznych obejmowała realizację badań ankietowych wśród mieszkańców subregionu. Formę tą wykorzystano w sposób innowacyjny – angażując w przebieg procesu badawczego uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Włączanie młodzieży w proces planowania strategicznego jest podejściem nowatorskim, które pozwala poznać opinie młodych mieszkańców, angażuje ich w kreowanie wizji rozwoju miejsca zamieszkania, ale także umożliwia dialog pokoleniowy na temat priorytetów rozwoju turystycznego subregionu i ma istotny walor informacyjny. Zakres tematyczny badania obejmował m.in. następujące kwestie badawcze:

- Czy mieszkańcy lubią swoją gminę, czy uważają, że jest to miejsce atrakcyjne turystycznie?
- Jakie są największe atrakcje przyrodniczo-krajobrazowe w okolicy?
- Jakie wydarzenia kulturalne i imprezy w okolicy są atrakcyjne/przyciągają turystów?
- Jakie są najbardziej atrakcyjne miejsca i obiekty w okolicy?
- Jaki jest stosunek mieszkańców do obecności turystów w gminie?
- Jakie są obawy mieszkańców związane z rozwojem turystyki w ich okolicy?

---

¹ Technika dająca w pierwszej kolejności szansę na pracę indywidualną, następnie dyskusję w zespołach, aby ostatecznie osiągnąć konsensus na sesji plenarnej.

- Czy mieszkańcy gmin subregionu widzą dla siebie miejsce w rozwoju turystyki w regionie?

Badanie – przeprowadzone metodą wywiadu kwestionariuszowego – zrealizowane zostało na przełomie maja i czerwca 2012 r. na próbie 241 mieszkańców subregionu. Szczegółowy opis metodologii i wyników badań prezentuje „**Raport z badań preferencji mieszkańców i turystów dotyczących kierunków rozwoju turystyki**”.

C. Otwarte konsultacje

Trzecia podstawowa ścieżka konsultowania założeń strategicznych oparta była na wykorzystaniu źródeł internetowych (w postaci strony internetowej i newslettera LGD „Zielony Pierścień”). Zainteresowane osoby/podmioty na specjalnie podany mail mogły przesyłać swoje uwagi do założeń PRT (udostępniona została formatka narzucająca konstruktywne formułowanie uwag).

D. Spotkanie konsultacyjne z branżą okołoturystyczną oraz przedstawicielami JST

Spotkanie konsultacyjne z przedstawicielami branży okołoturystycznej odbyło się 11 września 2012 r. w Starostwie Powiatowym w Puławach, a jego celem była weryfikacja wstępnych propozycji zapisów dokumentu strategicznego. W spotkaniu, które poprowadzili konsultanci Centrum Doradztwa Strategicznego s.c. udział wzięło trzydziestu przedstawicieli lokalnego sektora gospodarczego i społecznego, którzy w podjętej dyskusji wskazali na istotne ze swojej perspektywy obszary zapisów strategicznych wraz ze wstępnymi propozycjami ich zmiany lub uszczegółowienia.

Spotkanie konsultacyjne z przedstawicielami JST z terenu subregionu odbyło się 12 września 2012 r. w Urzędzie Gminy w Kurowie. W spotkaniu wzięło udział 12 osób. Spotkanie było prowadzone również przez konsultantów CDS s.c. i miało podobny cel jak powyżej opisane. W związku z koniecznością doprecyzowania niektórych zapisów dotyczących zakresu odpowiedzialności w ramach wdrażania i monitorowania realizacji PRT odbyło się jeszcze jedno spotkanie konsultacyjne z przedstawicielami JST (Nałęczów, 9 października 2012 r.).

2. Merytoryczny zakres konsultacji społecznych

Proces konsultacji społecznych towarzyszących powstawaniu „Planu Rozwoju Turystyki dla subregionu Trójkąta turystycznego Kazimierz Dolny –Nałęczów – Puławy” zaprojektowany został z uwzględnieniem kilku podstawowych założeń.

Po pierwsze, działania o charakterze konsultacyjnym zaplanowane zostały na każdym etapie procesu konstruowania zapisów strategicznych na wszystkich ich poziomach. Po drugie, w procesie wykorzystane zostały zróżnicowane formy i metody pozyskiwania opinii i uwag. Po trzecie, proces konsultacji społecznych zaprojektowano w sposób umożliwiający włączenie się w niego jak najszerszego grona mieszkańców subregionu oraz działających na tym terenie instytucji i organizacji związanych z rozwojem turystyki. Po czwarte, konsultacjom społecznym na każdym ich etapie przyświecała zasada otwartości, a zatem każdy pozyskany w dyskusji głos, niezależnie od formy i sposobu w jaki wpłynął, był brany pod uwagę i analizowany pod kątem zapisów PRT.

3. Efekty konsultacji

Wśród najważniejszych obszarów zmian lub uzupełnień zapisów dokumentu „Plan Rozwoju Turystyki dla subregionu Trójkąta turystycznego Kazimierz Dolny – Nałęczów – Puławy” jakie stanowią efekt konsultacji należy wymienić:

- zmiana tytułu dokumentu PRT;
- pozyskanie nowych propozycji programów i produktów turystycznych;
- uzupełnienie opisów produktów turystycznych o dodatkowe elementy;
- weryfikacja brzmienia i zakresu zadań w ramach Domeny 2 i 3;
- modyfikacja propozycji podmiotów odpowiedzialnych za realizację procedur w ramach systemu monitoringu i wdrażania PRT.

Najważniejsze statystyki przeprowadzonego procesu konsultacji społecznych są następujące:

- badania społeczne objęły 241 mieszkańców subregionu;
- w każdym warsztacie strategicznym uczestniczyło ok. 40 osób reprezentujących zróżnicowane środowiska lokalne;
- w działaniach badawczych wzięło udział ponad 20 uczniów, którzy zaangażowali się w przygotowanie i realizację badań społecznych wśród mieszkańców subregionu;
- uzyskano 15 bezpośrednich zgłoszeń opinii mieszkańców/przedstawicieli zainteresowanych podmiotów (w formie elektronicznej lub pisemnej) odnoszących się do zakresu dokumentu PRT;
- otwarte spotkania konsultacyjne zgromadziły 62 przedstawicieli lokalnych środowisk z subregionu.